

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

Przedpłata
na maj . . . 1500. — mk.
Zapisywać należy
na pocztę

powiatu kościańskiego.

Za ogłoszenia
płaci się naprzód i to:
na stronie 4-lam. 100. — mk
od miejsca milimetrowego

Administracja w Kościanie,
Rynek 8. — Telefon 106.

Kościan, 25. kwietnia 1923.

Za redakcję odpowiada
Starostwo.

Obywatele Rolnicy.

Obok różnych klęsk ekonomicznych, spowodowanych długotrwałą wojną najgroźniejszą może klęską dla rolnictwa są choroby zaraźliwe, zwierzęce, które zapuściły głębokie korzenie na ziemiach polskich, powodując nieobliczalne wprost straty w inwentarzu żywym. — Obecnie po zlikwidowaniu zarazy księgosuszowej z poszczególnych chorób zaraźliwych zwierzęcych na pierwsze miejsce wybiła się jedna z najgroźniejszych zaraz zwierzęcych, uniemożliwiająca zupełnie rozwój hodowli bydła rogatego, tj. **zaraza płucna**. Statystyka notuje niezwykle rozszerzenie się tej zarazy w Województwach: Poznańskim, Warszawskim, Lubelskim, Białostockim, Kieleckim, Łuckim, Nowogrodzkim i Poleskim. W wymienionych powyżej Województwach zarejestrowano urzędowo z góry 500 punktów zarazy płucnej u bydła rogatego. Sporadyczne wypadki tej zarazy zdarzały się także w Województwach: Krakowskim, Tarnopolskim i Lwowskim. — Ponieważ dalsze rozszerzenie się tej zarazy grozi zupełną zagładą krajowej hodowli bydła, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych musi przeprowadzić planową i systematyczną akcję, mającą na celu stopniowo opanowanie zarazy płucnej.

Jednak akcja rządowa podjęta w tym kierunku nie wyda należytych rezultatów, jeżeli Wy Obywatele Rolnicy należycie jej nie poprzecie. Ministerstwo Rolnictwa i D. P. wzywa Was przeto Obywatele Rolnicy, abyście zastosowywali się ściśle do wszelkich zarządzeń, wydawanych przez urzędowe organa weterynaryjne na mocy obowiązujących ustaw weterynaryjnych.

Niejednokrotnie zarządzenia te będą bardzo przykre, Ministerstwo Rolnictwa i D. P. zwraca jednak uwagę, że tylko ściśle ich wykonywanie pozwoli nam rychło oczyścić kraj z zarazy.

Jedynym skutecznym środkiem walki jest wybijanie sztuk chorych podejrzanych o chorobę, a nawet o zarażenie się tą chorobą tj. pozornie jeszcze zdrowych, lecz które zetknęły się z osobnikami chorymi. — O ile przeto organa działające z ramienia Rządu zarządzają wybicie Waszego bydła, poddajcie się bez szemrania temu zarządzeniu, tem więcej, że władze otrzymały polecenie, aby za zabicie sztuki bydła wypłacały Wam jaknajrychlej stosowne odszkodowanie, względnie różnicę między ceną szacunkową a kwotą otrzymaną ze sprzedaży części sztuki, nadających się do użytku.

Głównym warunkiem powodzenia akcji Rządu, obok bezwzględного posłuchu dla władz, jest jaknaj-

rychlejsze ujawnianie nowych ognisk zarazy. — Ministerstwo Rolnictwa i D. P. prosi Was przeto Rolnicy, abyście o każdym wypadku zachorowania bydła wśród objawów wzbudzających podejrzenie zarazy płucnej donosili natychmiast właściwym władzom i aż do stwierdzenia istoty choroby trzymali sztuki chore, podejrzane, a nawet pozornie zdrowe, ale które się zetknęły z chorymi osobnikami w zupełnym odosobnieniu.

Najbardziej wpadającym w oko objawem zarazy płucnej, poza objawami dotyczącymi wszystkich chorób zaraźliwych, jako to: utrata chęci do jedzenia, ogólne osłabienie, podniesiona ciepłota ciała, — **jest suchy, połączony z bólem krótki kaszel, dający się najłatwiej zaobserwować rano przy dojeniu**. W dalszym przebiegu choroby występuje utrudniony oddech tak, że chore zwierzę, chcąc sobie ulżyć, rozkracza szeroko przednie nogi, cofając łokcie na zewnątrz, rozszerza nozdrza i objawami bólu wciąga powietrze do płuc. Skóra staje się sucha, włos traci połysk i jest nastroszony. Wydajność mleka zmniejsza się zaraz od początku choroby, spadając nawet u bardzo mlecznych krów do pół kwatereki dziennie. — Przed śmiercią występuje zupełny brak sił i ogólne wyczerpanie ustroju. W ostatniej chwili oddychanie staje się coraz trudniejsze, a kaszel do tego stopnia męczący, że zwierzęta starając się chwycić powietrze wyciągają szyję i wreszcie giną. Krowy cielne w tym czasie często ronią.

Kto zatai sztukę chorą ten nie tylko wyrządza krzywdę swemu sąsiadowi, swojej wsi i Państwu, ale przede wszystkim sobie. O ile bowiem właściciel doniesie władzom o pojawieniu się choroby, to Rząd wypłaca odszkodowanie za bydło wybite, natomiast w razie niezgłoszenia zarazy i po ujawnieniu jej przez władze, bydło chore i podejrzane zostaje wybite bez wypłaty odszkodowania, a właściciela pociąga się nadto do odpowiedzialności karnej.

Panowie Wojewodowie wydali ze swej strony jaknajdalej idące i najenergiczniejsze zarządzenia, mające na celu ochronę bydła od tej strasznej zarazy, lecz wszelkie zarządzenia władz nie odniosą pożądanego skutku, jeżeli Wy sami, Rolnicy, nie zrozumiecie grozy położenia i władzom nie przyjdziecie z pomocą.

W szczególności powinien każdy właściciel bydła przestrzegać ściśle następujących wskazówek:

- 1) o zachorowaniu choćby tylko jednej sztuki narażę płucną lub o najłżejszych nawet objawach,

wzniecających podejrzenie tej zarazy donieść — jak to już wyżej wspomniano — natychmiast właściwej władzy,

- 2) przestrzegać jaknajskrupulatniej zarządzeń organów urzędowych,
- 3) unikać, o ile możliwości stykania się bezpośredniego lub pośredniego z obcym bydłem a przede wszystkim pasania bydła na wspólnych pastwiskach,
- 4) przewietrzać dokładnie stajnie i trzymać je stale w jaknajwiększej czystości, a od czasu do czasu zmywać żłoby ługiem gorącym, podłogi zaś i ściany bieląc świeżo ugaszonym wapnem,
- 5) unikać zbędnego nieraz uczęszczania z bydłem na targi i jarmarki,
- 6) nie wprowadzać nigdy sztuk zdrowych do obęścia, w którym przebywały sztuki chore, przed przeprowadzeniem dezynfekcji, gdyż zarażą się i padną lub trzeba je będzie wybić.

Walka z zarazą płucną bydła rogatego, to jedno ogniwo w ogólnym dążeniu do utrwalenia podstaw ekonomicznych Rzeczypospolitej, to też Ministerstwo Rolnictwa i D. P. ma nadzieję, że tak we własnym Waszym interesie, jak i w interesie Państwa nie dopuścicie Obywatele Rolnicy do tego, aby zaraza płucna rozszerzyła się na większe przestrzenie kraju.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państw.

„Świerzb“ u gospod. Chodackiego w Kielczewie wygasł.

Kościan północ, dnia 18 kwietnia 1923.

Komisarz obwodowy
Przymusiński.

W myśl rozporządzenia Ministra pracy i opieki społecznej z dnia 18 października 1922 r. ogłoszonego w Dz. Ust. nr. 95 poz. 881 w sprawie taryfy, według której związki wspierania ubogich mają zwracać koszty wspierania ubogich oznajmiam, iż wymienione w art. III punkt 1 wyżej powołanego rozporządzenia Min., a maksymalne stawki należy podnieść już od 1 października 1922. o 13,1 proc. według ustalonego przez Gł. Urząd Statystyczny wzrostu drożyzny żywności w b. dzielnicy pruskiej.

Następnie do obliczonej w ten sposób podniesionej stawki zwrotu kosztów wsparcia ubogich należy dodać różnicę procentową 26,8 proc. na miesiąc listopad 1922 r. a dalej w ten sam sposób obliczyć wysokość stawki za miesiąc grudzień od stawki listopadowej poczem analogicznie za styczeń i dalsze miesiące.

Nadmieniam, że wzrost drożyzny żywności za miesiąc grudzień 1922 wynosi 60,5 proc., za styczeń wynosi 56,3 proc. Równocześnie podaje się, że za luty 1923 wynosi wzrost kosztów żywności na obszarze ziem b. dzielnicy pruskiej 62,8 proc.

L. dz. 1697/23. V. B.

Poznań, dn. 23 marca 1923 r.

W o j e w o d a :

w z.

(—) Dr. Cwojdzński mp.

Częste gradobicia nawiedzające w latach ostatnich części powiatu, spowodowały niezabezpieczonych gospodarzy na dotkliwie straty, dlatego usilnie proszę wszystkich właścicieli gruntów w powiecie, by w własnym interesie zabezpieczyli jaknajprędzej siewy od gradu.

Gospodarze niezabezpieczeni od gradu nie mogą żadną miarą liczyć, w razie strat przez gradobicie na zwolnienie od podatków lub też na udzielenie pomocy ze strony państwa lub powiatu.

Przewodniczących gmin upraszam ogłosić niniejsze obwieszczenie jaknajprędzej podług miejscowego zwyczaju w obrębie gmin im podwładnych.

Kościan, dnia 10 kwietnia 1923 r.

Za Starostę.
Każmierowski
st. sekr. pow.

„W myśl artykułu 97, 98, 99 i 100 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27. 10. 1918 r. (Dz. Pr. Kr. P. Nr. 13. z 29. 10. 1918 r. poz. 28). Powiatowa Komenda Uzupełnień w Kościanie przyjmuje zgłoszenia zamiaru wstąpienia do wojska w charakterze ochotników mężczyzn — obywateli polskich, urodzonych w latach 1903, 1904 i 1905, zamieszkałych na terenie tejże P. K. U.

Kandydaci winni odnośne podania składać do P. K. U. Kościan, podając dokładny adres, oraz dołączając urzędowe świadectwo moralności i zaświadczenie o zgodzie ojca lub matki, względnie osoby, miejsce rodziców prawnie zastępującej, potwierdzone przez p. Komisarza wzgl. p. Burmistrza.

Ochotnicy przyjmowani są do wszystkich rodzajów broni tylko do służby linjowej i winni odsłużyć w czynnej służbie wojskowej terminy ustalone w Tymcz. Ustawie o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27. 10. 1918 r. art. 6 i 87. (dwa lata).

Ochotnikom przysługuje prawo wyboru rodzaju broni i oddziału, w którym chcą służyć.

O stawieniu się zgłoszonych kandydatów do przeglądu wojskowo lekarskiego zainteresowani będą powiadomieni drogą wezwań imiennych.

Ostatni termin składania podań do P. K. U. został ustalony na dzień 1 maja 1923 r.

Kościan, dnia 14 kwietnia 1923 r.

Ceptowski.

Major artl. i komendant P. K. U.

Jak w ubiegłych latach tak i obecnie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego zezwoliło na urządzenie w szkołach przy sposobności obchodu 3 Maja składek na T. C. L.

W przekonaniu, że młodzież szkolna rozumie doniosłość celu jakiemu służy T. C. L. i chętnie zechce spełnić w dniu uroczystości Konstytucji 3 Maja patriotyczny i obywatelski obowiązek a przez zebranie składek przyczyni się do powiększenia funduszków na rzecz oświaty ludowej, upraszam PP. Kierowników (czki) szkół, aby w porozumieniu z gromadami nauczycielskimi ogłosili (ty) składkę w dniu 3 a ewentl. 4 maja na rzecz T. C. L.

Zebrane pieniądze należy przesłać do Inspektoratu
do 9. V. 1923 r.

Przy tej sposobności upraszam PP. Nauczycielstwo, aby w jak najszerszej mierze wzięło czynny udział w urządzeniu wieczornic dla dorosłych z okazji uroczystości Konstytucji 3 Maja przez lokalne komitety T. C. L., wzgl. akcję tę ujęło w ręce, gdzie komitet taki nie istnieje lub nie powstał.

L. dz. 1954/23. Kościan, dn. 23 kwietnia 1923.

Inspektor szkolny.

Grabowski.

Reskryptem z dnia 28 lutego 1923 r. l. dz. 2147/I Ministerstwo W. R. i O. P. zniósło z dniem 1. 4. 1923 inspektorat Szkolny Osieczna i powierzyło zarząd szkołami całego powiatu kościańskiego inspektorowi szkolnemu w Kościanie, co interesowanym podaję do wiadomości.

L. dz. 1486/23. Kościan, d. 23. 4. 1923.

Inspektor Szkolny.

Grabowski.

Zebranie Kółka Kościan Stow. Chr. Nar. Naucz. Sz. P. w P. odbędzie się w sobotę 28 bm. o g. 18 p. Lurca w Kościanie. Gremjalne przybycie członków sympatyków z kół nauczyc. b. pożądane. Na porządku obrad wykład, zabezpieczenie, sprawa gazet, uregulowanie składek, przydział, zjazd w Poznaniu i Lesznie, zarząd szkolny i sekcja naucz. tymczasowych. Zarząd.

W rejestr spółdzielni tutejszego Sądu Powiatowego wpisano dzisiaj co do zarejestrowanej pod nr. 19 spółdzielni pod firmą: „**Spar-und Darlehnskasse**”, spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Bielewie zmiany poniższej treści:

Walne zgromadzenie spółdzielni uchwaliło dnia 26 czerwca 1822 nowy statut, zgodny z przepisami Ustawy o Spółdzielniach. Firma Spółdzielni brzmi teraz: „**Spar-und Darlehnskasse**, Spółdzielnia z odpowiedzialnością w Bielewie”. Siedzibą spółdzielni jest nadal Bielewo. Przedmiotem spółdzielni jest: uruchomienie kasy oszczędnościowej pożyczkowej i uprawianie handlu pieniężnego i kredytowego dla popierania oszczędności. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami a oprócz tego ponoszą odpowiedzialność dodatkową nieograniczoną (całym majątkiem) udział wynosi 13 000 mk. winien być wpłacony natychmiast. Członkowie zadeklarować mogą tylko po jednym udziale. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni jest „Zentral-Wochenblatt”. Gdyby ogłoszeń nie można było umieszczać w tem piśmie wtedy umieszcza się je w piśmie, przeznaczonym przez Radę Spółdzielczą do ogłoszeń rejestrowych, a to aż do czasu dokonania odpowiedniej zmiany statutu. Zarząd składa się z trzech członków. Do oświadczenia woli w imieniu spółdzielni jest współdziałanie conajmniej dwóch członków zarządu. Za spółdzielnię zarząd podpisuje w ten sposób, że do firmy podpisujący dołączają swe podpisy. Likwidację przeprowadza się wedle przepisów Ustawy o Spółdzielniach.

Kościan, dnia 8 marca 1923 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze Spółdzielni Sądu Powiatowego w Kościanie wpisano dzisiaj co do zarejestrowanej pod nr. 8 spółdzielni pod firmą: „**Czempiner Molkerei**”, Spółka zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością w Czempiniu następujące zmiany:

Walne zgromadzenie spółdzielni uchwaliło dnia 11 lipca 1922 nowy statut, zgodny z przepisami Ustawy o Spółdzielniach. Firma spółdzielni brzmi teraz: Czempiner Molkerei, Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną w Czempiniu. Siedzibą spółdzielni jest nadal Czempin. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni kwotą 2000 mk. od każdego zadeklarowanego udziału. Przedmiotem spółdzielni jest sprzedaż mleka i zyskanych zeń produktów na rachunek wspólny. Udział wynosi 300 mk. i winien być zaraz spłacony. Więcej niż 100 udziałów jeden członek zadeklarować nie może. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest „Orędownik Powiatowy” w Kościanie. Gdyby ogłoszeń nie można było umieszczać w tem piśmie, wtedy umieszcza się je w piśmie przeznaczonym przez Radę Spółdzielczą do ogłoszeń rejestrowanych, a to aż do czasu dokonania odpowiedniej zmiany statutu. Zarząd składa się z trzech członków. Do oświadczenia woli w imieniu spółdzielni potrzebne jest współdziałanie conajmniej dwóch członków zarządu.

Do zaciągania pożyczek i długów wekslowych potrzebne jest zezwolenie walnego zgromadzenia.

Likwidację przeprowadza się wedle przepisów Ustawy o Spółdzielniach.

Kościan, dnia 8 marca 1923 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze spółdzielni tutejszego Sądu Powiatowego wpisano dzisiaj co do zarejestrowanej pod nr. 12 spółdzielni pod firmą: „**Spar-und Darlehnskasse**”, Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Krzywiniu, że uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 22 listopada 1922 r. 8 grudnia postanowiono rozwiązanie spółdzielni i że na likwidatorów powołano Kurta Kirschsteina, właściciela ziemskiego w Wieszkowie i Jana Czerwińskiego, bankowca w Krzywiniu, którzy za spółdzielnię podpisują wspólnie, dodając do firmy wzmiankę: „w likwidacji” oraz swe podpisy.

Kościan, dnia 21 lutego 1923.

Sąd Powiatowy.

Szanownym panom posiadzicielom gorzelni, mączkarni i t. p. przypominam, iż przyjmuję wszelkie zamówienia

na roboty bednarskie,

które zobowiązuję się rzetelnie i pod gwarancją wykonać.

Wł. Wypych,

mistrz bednarski,

ul. Grodziska nr. 5.

Nakładem i czcionkami Drukarni Spółkowej w Kościanie.

Licytacje

DREWNA OPALOWEGO

odbędą się

w **środę, 2 maja**

oraz

w **środę, 9 maja 1923**

o godz. 11 przed południem

w lokalu p. Matysiaka w **Włoszakowicach.**

Sprzedawać będziemy w drobnych losach :

z leśnictwa Koczury oddział 99

słabsze wałki sosnowe

z leśnictwa Mścigniew oddział 45

kupki sosnowe

z leśnictwa Krzyżowiec oddział 47, 17, 48, 26

kneblówkę oraz **pieńki w losach**
po 50 mp.

Nadleśnictwo Włoszakowice.

Unieważnia się

Ks. wojskową na nazwisko **Juskowiaka Józefa** urodz. dnia 2. 3. 98 w Maksymiljano wie syn Józefa i Agnieszki zamieszkałych w Konojedzie pow. Kościan, wystawioną dnia 6. 3. 23. przez P. K. U. Kościan.

Donoszę, że uzyskałem połączenie z siecią telefoniczną w Kościanie

pod Nr. 119.

Stanisław Fiałkowski
powiatowy lekarz weterynaryjny
w Kościanie

Bank Komisowy, Kościan

Aleje Kościuszki 43.

(naprzeciw mleczarni)

przyjmuje zamówienia na 6 proc. bony złote obliczane na podstawie franka szwajcarskiego.

Ochrona kapitału od dewaluacji
Pupilarna pewność.

Ogłaszajcie

w **Orędowniku**

Urzędowym.

Powieść

JÓZEFA IGNACEGO KRASZEWSKIEGO

Z siedmioletniej wojny

w 2 tomach

nabyć można w luźnych arkuszach

za 1000 mk.

Z gruzów do nowego życia

Szkic osnuty na tle od-
radzającej się Polski.

za 200 mk.

„Gazeta Polska“
w Kościanie.

Wszelkie druki

wykonuje

Drukarnia Spółkowa

Telefon 106. w Kościanie. Telefon 106.